

Offisielle røster mot atom-militarismen

GENERAL CHRISTIAN KRAUSE:

GÅR DET MOT ATOMKRIG ALT I 80-ÅRENE?

General Christian Krause har tidligere vært ansvarlig for det vest-tyske forsvarsdepartementets analyse av NATOs forsvarsplanlegging i Mellom-Europa. I 1972-73 ledet han arbeidet med Bundeswehrs første militærstrategiske plan.

Gjennom utplasseringen av de nye våpnene (Pershing 2 og krysserraketter. Red.) ville NATO for første gang få en *counter force-option* (dvs. mulighet for (delvis) avvæpnende førsteslag. Red.) Dieter S. Lutz* kommer til det resultat at de sovjetiske SS-20 ikke gir grunnlag for noen nye muligheter (Option), men bare øker kapasiteten for *overkill*: Disse våpnene må klassifiseres som en modernisering. NATOs Pershing 2 og krysserraketter skaffer derimot NATO faktisk en ny mulighet (Option) og kan derfor ikke betegnes som "ettterrøstning". For Sovjetunionen representerer de en ny trusel.(...)

Utplasseringen av Pershing 2 og krysserraketter ville ... gi NATO en *counter force*-evne. Det gir ikke Vesten større sikkerhet, men kan bare motivere Sovjetunionen til nye rustningsanstrengelser. Det vil si: situasjonen i Europa vil bli destabilisert.(...)

Flere atomvåpen i Europa duger ... ikke til å skaffe mer sikkerhet. Jo flere våpensystemer med førsteslagsevne, altså våpen som egner seg for avvæpningsangrep, jo flere slike våpensystemer som blir introdusert, desto større blir faren for at den ene siden mister fatningen og setter i gang et preventivt angrep i strid med enhver politisk fornuft. Allerede i 80-årene kan ikke en slik verdenskrig mot vår vilje utelukkes.

*Dieter S. Lutz: *Weltkrieg wider Willen? Die Nuklearwaffen in und für Europa*, Reinbek bei Hamburg 1981.

(Utdrag fra: Christian Krause: "Der Fehlschlag von Genf ist programmiert", *Der Spiegel* Nr 51, 14.12.1981, s. 34-35).

GERT BASTIAN:

DET FINS IKKE NOEN ÅRSAKSSAMMENHENG MED SS-20
Generalmajor. Gert Bastian hadde kommandoen over Bundeswehrs 12 panserdivisjon (som bl.a. var utstyrt med taktiske atomvåpen) fram til januar 1980. Da bad han om avskjed fra det vest-tyske forsvar i protest mot "dobbelvedtaket" i Brussel av 12. desember 1979.

Pershing-2, krysser- og nøytronvåpen... kan ikke betraktes som Vestens svar på den sovjetiske opprustningen med mellomdistansevåpen. De er snarere et resultat av USAs nye tanker om kjernefysisk krigføring. Som redskap for den nye strategien er disse våpnene nødvendige. Det fins ikke noen årsakssammenheng med SS-20.(...)

..."etterrustnings"-våpnene som skal utplasseres i Vest-Europa, utgjør et skritt i retning av å omgå avskrekkingsmekanismen. Dette skrittet tas for å skaffe Vesten ensidige fordeler som gjør en atomkrig i Europa mulig.

(Sitat fra Gert Bastian: "Hvorfor 'etterrustning' gjør atomkrigen mulig i Europa", i Jagland og Johansen (red.): *Før det blir for sent*, Tiden Forlag, Oslo 1982, s. 335-337.

NINO PASTI:

PERSHING-2 OG KRYSSERRAKETTER TRUER DEN OPPSTÅTTE STRATEGISKE LIKEVEKTEN

Den italienske senator Nino Pasti har vært nestkommanderende for NATO-styrkene i Europa. Dette er den høyeste stillingen en europeer kan få i NATO. Stillingen som øverstkommanderende for NATO-styrkene i Europa er alltid besatt av en amerikansk general.

SS-20-raketten er ikke noe nytt. Man burde ta til etterretning at NATO allerede i ca. 10 år har disponert mobile atomvåpen som kan sammenlignes med SS-20.(...) USAs planer om å utplassere Pershing-2-raketter og krysserraketter på territoriet til vesteuropeiske land ... truer den strategiske likevekten mellom Sovjetunionen og USA.

(Sitat etter: Nino Pasti: *Das nukleare Gleichgewicht. Ist Moskau tatsächlich überlegen?* IDOC-Mini-Pamphlet, Roma mai 1980, Jfr. også Peter Koch: "Eine Lücke, eine Lücke, *Stern* Nr 44, 22.10.1981, s. 95).

MC GEORGE BUNDY:

TRENGER EUROPA VIRKELIG DISSE RAKETTENE?

Mc George Bundy var sikkerhetspolitisk rådgiver for presidentene Kennedy og Johnson. Han er nå professor i historie ved New York University.

SS-20 ga ikke og gir ikke Sovjetunionen noen kjernefysisk evne bare mot Europa som de ikke hadde i overflod før en eneste SS-20-rakett var utplassert. Ikke bare var de eksisterende SS-4 og SS-5-rakettene, om enn gamle og tungvinte, i seg selv helt tilstrekkelige til å true med et kjernefysisk angrep mot Europa. Men hva som er mye viktigere: Hver eneste sovjetisk strategisk langdistanserakett som kan nå De Forente Stater, kan også treffe Europa... Det er et ubønhørlig faktum at langtreckende systemer kan ramme mellomdistanse-mål; de har den evnen. (...)

Noen av de nye rakettene i Vest-Europa kan faktisk gjøre noe som ingen andre våpen er i stand til, men det er noe vi ikke skulle ønske å være i stand til. Pershing-2-rakettene kan nå Sovjetunionen fra Vest-Tyskland på fem minutter. Dermed skaper de en ny mulighet for et super-plutselig førsteslag - til og med mot selve Moskva. Det er for raskt. Vi ville ikke like det hvis en sovjetisk fremskutt utplassering av ubåter skulle skape en lignende stående trusel mot Washington...

(Utdrag fra: Mc George Bundy: "Does Europe Really Need these Missiles?", *The Guardian Weekly*, 1. nov. 1981, s. 15.)

PAUL WARNKE:

HVIS JEG VAR EUROPEER, VAR PERSHING 2 OG
KRYSSERRAKETTER DET ALLER SISTE JEG VILLE
ØNSKE MEG

Under president Carter var Paul Warnke direktør for Kontoret for våpenkontroll og nedrustning (*Arms Control and Disarmament Agency, ACDA*) og leder for SALT II-forhandlingene. Det mest bemerkelsesverdige med dette intervjuet, som Jonathan Steele hadde med ham, er kanskje at det fant sted i oktober 1980, mens han ennå var direktør for ACDA.

STEELE: Hva tror De er russernes hensikter i Europa? Hvorfor har de utviklet og fortsetter å utvikle sine avanserte nye mobile raketter, SS-20?

WARNKE: Fordi de er ytterst bekymret over våre fremskutte

systemer. Det overrasker meg ikke det minste at de har utviklet SS-20. De har snakket om de amerikanske frem-skutte systemene, F-111K-flyene våre i Storbritannia, atombombeflyene på hangarskipene våre, "quick-reaction alert"-flyet som vi fortsatt har. Vi har betydelige krefter til å sprengte Sovjetunionen i luften...

STEELE: Sier De at SS-20, selv med det antall som nå er utplassert, ikke gir Sovjetunionen noen fordeler i forhold til hva Vesten har i Europa?

WARNKE: Hele ideen om en eurostrategisk balanse har aldri hatt noen mening for meg. Det som teller, er hvor mange mål man kan sikte inn mot i Sovjetunionen, og det er ikke noe magisk ved at noe av denne evnen er plassert i Forbundsrepublikken eller i Nederland. Hvilken forskjell gjør det at postkassen står her eller der, forutsatt at budskapet når fram?

Jeg tror at hvis jeg var europeer, var det å ha flere *Theatre Nuclear Forces* (atomvåpen for det europeiske "krigsteater".Red.) det aller siste jeg ville ønske meg her i verden. For jeg ville tro at flere slike våpen ville gjøre det enda mer sikkert at jeg ble det første målet ved begynnelsen av en krig. Hvis Sovjetunionen følte at de måtte starte en atomkrig, tror jeg at det aller første de ville gjøre, var å utslette alle *Theatre Nuclear Forces* som er stasjonert i Vest-Europa. De tenker seg at det ville være det minst provoserende de kunne gjøre i forhold til De Forente Stater.

STEELE: Mener De et preventivt slag mot *Theatre Nuclear Forces* i Europa?

WARNKE: Det stemmer.

(Utdrag fra: "Avoid the strategy that makes us sitting ducks", Jonathan Steele talks to Paul Warnke, *The Guardian Weekly*, 5. oktober 1980, s. 8.)

RUDOLF AUGSTEIN:

DEN ULØSELIGE FLOKEN I DE VESTLIGE MILITÆR-DOKTRINENE

Rudolf Augstein har vært redaktør for det vest-tyske nyhetsmagasinet *Der Spiegel* (opplag: ca. 1,5 millioner) siden det ble grunnlagt i 1947. Foruten å skrive politiske kommentarer i *Der Spiegel* har han publisert politisk-historiske studier, bl.a. *Preussens Friedrich und die Deutschen* (1968; ny billigbokutgave fra Fischer Taschenbuch Verlag 1981). Tatt i betraktning at Augstein er internasjonalt kjent som en av de mest skarpsindige og markante personligheter innen europeisk presse, er det påfallende

hvor sjelden artiklene hans blir sitert eller gjengitt i norske aviser.

Tilfeldigheten vil at det i 1981 er kommet en lidenskapsløs bok av K.-Peter Stratmann som tar sikte på en styrking av NATO.* Også Schmidt og Genscher burde lese den. Den er vitenskapelig skrevet og beviser likevel bare at en vitenskap om operativ strategi ikke er mulig. Tre momenter er særlig iøynefallende:

*Mellom erklæringene i den russiske militærdoktrine og de tilgjengelige data om deres operative strategi er det - til forskjell fra de vestlige statene og særlig USA - ingen motsigelse som det ikke kan slås bro over.

*For Sovjetunionen fremstår krig i Europa som en trusel mot deres eksistens. Samtidig tror de også at USA ikke ville kunne akseptere et nederlag i Europa, at amerikanerne snarere ville måtte øke innsatsen trinnvis opp til full storkrig.

*Risikoen forbundet med en krig i Europa vurderer russerne så høyt at de ikke ville gå til angrep annet enn av eksistensiell nødvendighet. (De fremskutte festningsvollene deres egner seg for øvrig heller ikke særlig godt til angrep.)

Hvorfor altså dette krigshysteriet i NATO? Akk, fordi:

*Annerledes enn for ti år siden er råstoffkonflikter i Midt-Østen tenkelige: konflikter som ikke lenger kan avgjøres uten krig. Globalstrategisk har sovjetrusserne den fordel at de er nærmest dette området.

*Sovjetrusserne tror at de ikke kan koste på seg et nederlag i sin europeiske buffersone, fordi det ville sette hele Sovjetunionens eksistens på spill. Amerikanerne derimot tenker i ekspedisjons- og front-kategorier. En krig som ender ved Rhinen, blir i USA holdt for å være tenkelig (noe som ikke betyr at den virkelig kunne finne sted).

Det er således den uløselige floken, "aporien", i de vestlige militærdoktrinene som særlig truer Vest-Tyskland over all måte. På den ene siden blir det erklært at et kjernefysisk slag ikke kan begrenses, at det snarere vil skje en automatisk opptrapping til Den Store Krigen (en svært sannsynlig antagelse). På den andre siden blir det satt i verk praktiske tiltak som ville ha mening bare hvis en begrenset atomkrig - begrenset til Sentral-Europa - var mulig (og heller ikke det kan man utelukke).

*K.-Peter Stratmann: *Nato-Strategie in der Krise? Militärische Optionen von Nato und Warschauer Pakt*, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden 1981, 267 sider, 29 DM.

(Utdrag fra: Rudolf Augstein: "Rettung durch Ungehorsam", *Der Spiegel* Nr 31, 27.7.1981, s. 20.)